

TILSTANDSVURDERING AV ELDRE IDRETTSGULV I KALAND IDRETTSHALL I BERGEN KOMMUNE

OPPDRAAGSGIVER	: Bergen kommune Kontaktperson: Tom Birkeland Oppdraget bestilt: 4. februar 2022
PROSJEKT	: 91220012 – Tilstandsvurdering av eldre idrettsgulv i Kaland idrettshall i Bergen kommune
FORMÅL MED TEST	: Kontrollere sportsdekkets idrettsfunksjonelle egenskaper i henhold til norske krav gitt av Kulturdepartementet samt vurdere dekket med tanke på rehabilitering.
UTFØRT	: Felttest: 1. mars 2022 av Kjell Terjesen
TESTMETODER	: Side 2
KONKLUSJON	: Side 5

1 – INNLEDNING

Hensikten med denne kontrollen var å gi en generell bedømming av tilstanden for gulvet samt gi en anbefaling ang. eventuelle rehabiliteringsløsninger.

I forbindelse med kontrollen ble det tatt med prøver av et utvalg punktelastiske dekker for å sjekke om eksisterende gulv var egnet som basisgulv om man ønsket en rehabilitering med formål om å få et rehabilitert gulv med bedre støtdempingsegenskaper.

Produkt beskrivelse eksisterende dekke

Eldre punktelastisk dekke lagt i 2002.

Test forhold

- Overflate: Tørr
- Lufttemperatur: 18 °C
- Luftfuktighet: 39 % RF

2 – TESTMETODER

Testene er utført i henhold til retningslinjer gitt av Kulturdepartementets idrettsavdeling basert på NS-EN Standarder.

Tester utført på hele konstruksjonen i hallen

• Støtdemping:	NS-EN 14808
• Vertikal deformasjon:	NS-EN 14809
• Vertikal ballsprett:	NS-EN 12235
• Gjennomlokking:	NS-EN 1517
• Friksjon, pendel:	NS-EN 16837
• Overflateavvik - Rettholt og målekile	NS-EN 13036-7

3 – PRØVERESULTATER PUNKTELASTISK

Testene av støtdemping, deformasjon, ballrefleksjon, friksjon og gjennomlokking ble utført i seks områder fordelt over hele spilleflaten. To punkter ble videre testet i kombinasjon med tre medbrakte punktelastiske belegg. Disse belegg besto av 5, 7 og 10 mm gummigranulatmatter med 2 mm polyuretan toppsjikt.

For punktenes plassering og enkeltverdier, se side 6 og 7. Støtdemping og deformasjon for de tre medbrakte punktelastiske beleggtypen lagt på betong er gjengitt i tabell 1.

Tabell 1: Medbragt belegg lagt på betonggulv, testet i vårt laboratorium

Type belegg	Støtdemping	Deformasjon
5 + 2 mm punktelastisk belegg	16 %	0,7 mm
7 + 2 mm punktelastisk belegg	22 %	0,9 mm
10 + 2 mm punktelastisk belegg	30 %	1,1 mm

Tabell 2: Prøveresultater oppnådd i hallen, middelverdier.

Egenskaper	Resultater, middelverdier	Norske krav til punktelastiske dekker
Støtdemping, eksisterende gulv	27 %	33 – 45 %
Støtdemping med 5+2 mm toppbelegg	33 %	
Støtdemping med 7+2 mm toppbelegg	37 %	
Støtdemping med 10+2 mm toppbelegg	41 %	
Vertikal deformasjon, eksisterende gulv	0,9 mm	Maks. 2,6 mm
Vertikal deformasjon med 5+2 mm toppbelegg	1,2 mm	
Vertikal deformasjon med 7+2 mm toppbelegg	1,4 mm	
Vertikal deformasjon med 10+2 mm toppbelegg	1,8 mm	
Ballrefleksjon for eksisterende gulv	99 %	Min. 90 %
Friksjon for eksisterende gulv	99	85 - 110
Avvik fra planhet	Ikke OK, Se skisse av banen s. 7	Maks. ±2 mm over 2 m

4 - VURDERING AV EKSISTERENDE GULV / RESULTATER

4.1 Sviktegenskaper; støtdemping og deformasjon

Det eksisterende punktelastiske gulvet måles til en gjennomsnittlig støtdemping på 27 % med variasjoner fra 26 % til 27 %. For punktelastiske dekker er gjeldende krav til støtdemping 33 - 45 %. Da gulvet ble lagt var kravet min. 28 %. Lavere tall indikerer hardere gulv.

Eksisterende gulv tilfredsstiller ikke gjeldende krav og er dermed for hardt.

Kombinasjonene med punktelastiske dekker lagt på eksisterende gulv oppnådde middelveier fra 33 % til 41 %. Dersom man velger denne type rehabiliteringsløsning kan man benytte kombinasjonene 7+2 mm eller 10+2 mm for å tilfredsstille dagens krav. Kombinasjonen med 5+2 mm hadde et enkeltresultat på 32 % og bør ikke benyttes. Avvik fra planhet må utbedres før det eventuelt legges nytt punktelastisk dekke, se punkt 4.2. Utbedringene av planhet bør utføres slik at støtdempingsegenskapene til det gamle gulvet opprettholdes.

Det eksisterende gulvet og alle varianter tilfredsstiller kravet til deformasjon på maks. 2,6 mm.

Ønsker man et gulv med bedre demping kan det legges et kombielastisk dekke på det gamle gulvet. Kombielastiske dekker gir en støtdemping mellom 55 % og 75 % som er kravet for denne type sportsgulv. Det kan også vurderes et flateelastisk gulv (ofte parkett) som gir en støtdemping mellom 50 % og 75 % som er kravet for denne type sportsgulv. Ved slike løsninger kan man praktisk talt se bort fra innvirkningen fra eksisterende dekke med hensyn til sviktegenskaper og ballsprett. Avvik fra planhet bør utbedres først.

4.2 Planhet/overflate

Kontroll av planhet utføres inne på spilleflaten. Kravet til planhet er maks. 2 mm over 2 meter. Gulvet har generelt god planhet, men det registreres to avvik, begge på 4 mm, bule og svanke, se skisse av banen på side 7 og bilde nr. 4 og 5 for lokasjoner. Gulvflaten tilfredsstiller dermed ikke kravet til planhet.

Gulvoverflaten fremstår som velholdt og med mindre slitasje på original oppmerking. Grønn oppmerking med tape (antatt) har begynt å løsne, se bilde nr. 6.

4.3 Gjennomlokking

Kontroll av gjennomlokking utføres ved å slippe et 8 N (ca. 0,8 kg) lodd fra 1 meters høyde. Kravet er at gulvet ikke skal få varige skader. Testene på gulvet viste at gulvet fikk varig skade i toppsjiktet ved alle prøvepunkter, se bilde nr. 1. Dette indikerer at toppsjiktet har lite elastisitet og er blitt stivere siden det var nytt. Dette gjenspeiles ved at det også registreres flere sprekker og skader i dekket, se bilde nr. 2 og 3.

4.4 Ballsprett

Eksisterende gulv tilfredsstiller kravet til ballsprett. Iht. vår erfaring vil også de testede varianter med belegg lagt på eksisterende gulv tilfredsstille kravet til ballsprett.

4.5 Friksjon

Kravet til friksjon er et friksjonstall mellom 85 og 110 der lavere tall angir at gulvet er glatt og høyere tall angir at gulvet er trått. Friksjonen på gulvet måles til en middelerdi på 99 med variasjoner fra 97 til 101 og gulvet er dermed innenfor kravet.

5 – KONKLUSJON

Verdiene for støtdemping for eksisterende gulv ligger under kravet. Det vil si at gulvet er for hardt for å oppfylle dagens krav til punktelastiske dekker.

Dersom det ønskes et mykere gulv med bedre støtdemping kan det legges et nytt punktelastisk dekke på det gamle gulvet.

Det kan også legges andre typer gulv som flateelastiske dekker eller kombielastiske dekker på eksisterende dekke. Dette vil i så fall gi et gulv med ytterligere støtdemping.

Gulvet tilfredsstiller ikke kravet til planhet og gjennomlokking.

Oslo 11 mars 2022

For Kiwa AS

A handwritten signature in blue ink that reads "Gry Eian".

Gry Eian
Gruppeleder

Enkelt resultater

Tabell 3, prøveresultater støtdemping

Konstruksjon	Prøvepunkt - %						Middel
	1	2	3	4	5	6	
Gammelt gulv	26	27	26	27	27	27	27 %
Med 5+2 mm	33		32				33 %
Med 7+2 mm	37		37				37 %
Med 10+2 mm	41		40				41 %

Tabell 4, prøveresultater vertikal deformasjon

Konstruksjon	Prøvepunkt - mm						Middel
	1	2	3	4	5	6	
Gammelt gulv	0,8	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9 mm
Med 5+2 mm	1,2	1,1					1,2 mm
Med 7+2 mm	1,4	1,3					1,4 mm
Med 10+2 mm	1,8	1,9					1,9 mm

Tabell 5, prøveresultater ballsprett, Middelveidier

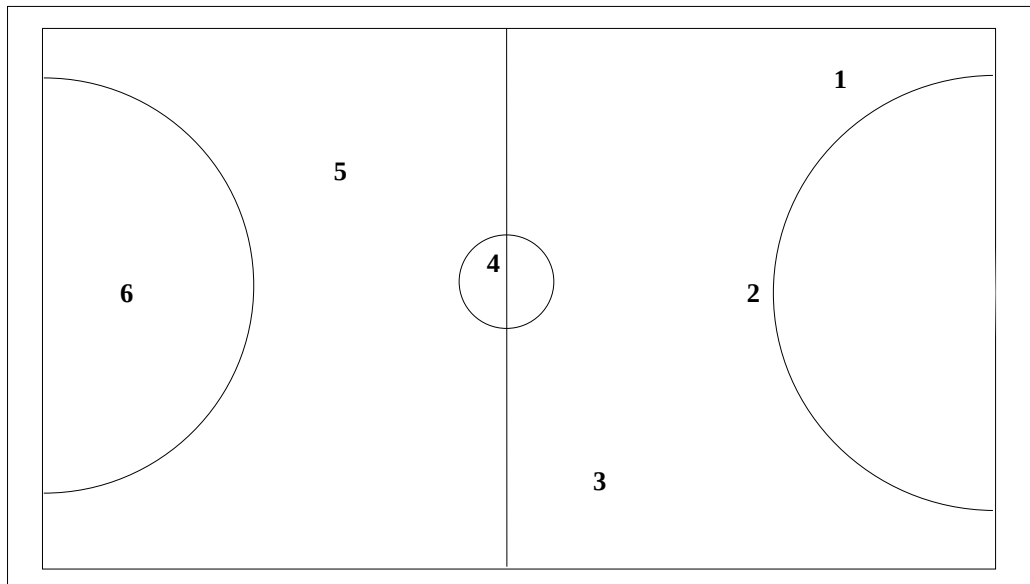
Konstruksjon	Prøvepunkt - %						Middel
	1	2	3	4	5	6	
Gammelt gulv	99	99	99	99	99	99	99 %

Tabell 6, prøveresultater friksjon

Konstruksjon	Prøvepunkt – ubenevnt friksjonstall						Middel
	1	2	3	4	5	6	
Gammelt gulv	101	98	99	101	97	97	99

Skisse av golvflaten

Prøvepunktene plassering

Tribuner

Avvik fra planhet

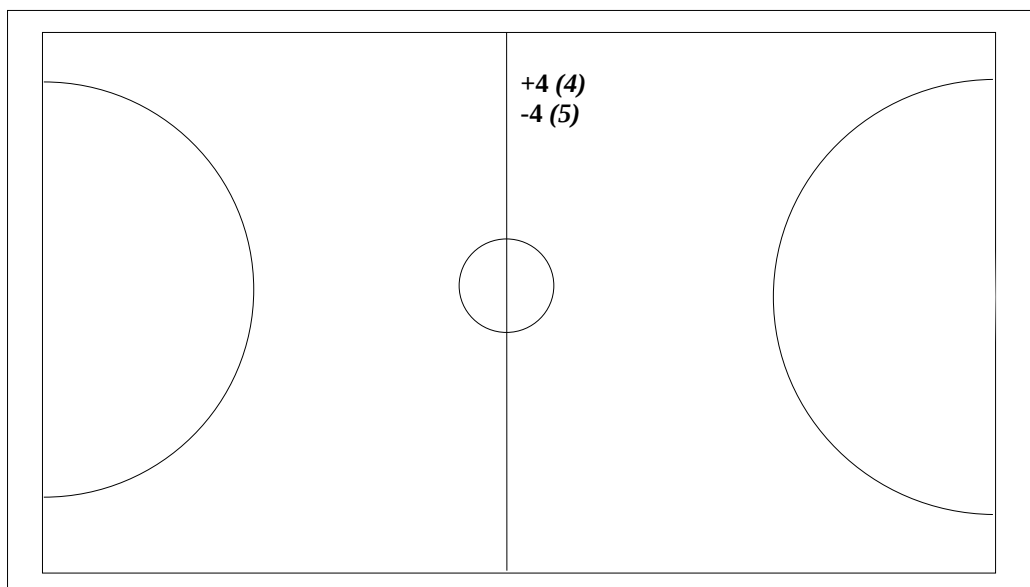
Skisse av golvflaten

Avvik fra planhet i mm, minus angir svanke og pluss angir bule.

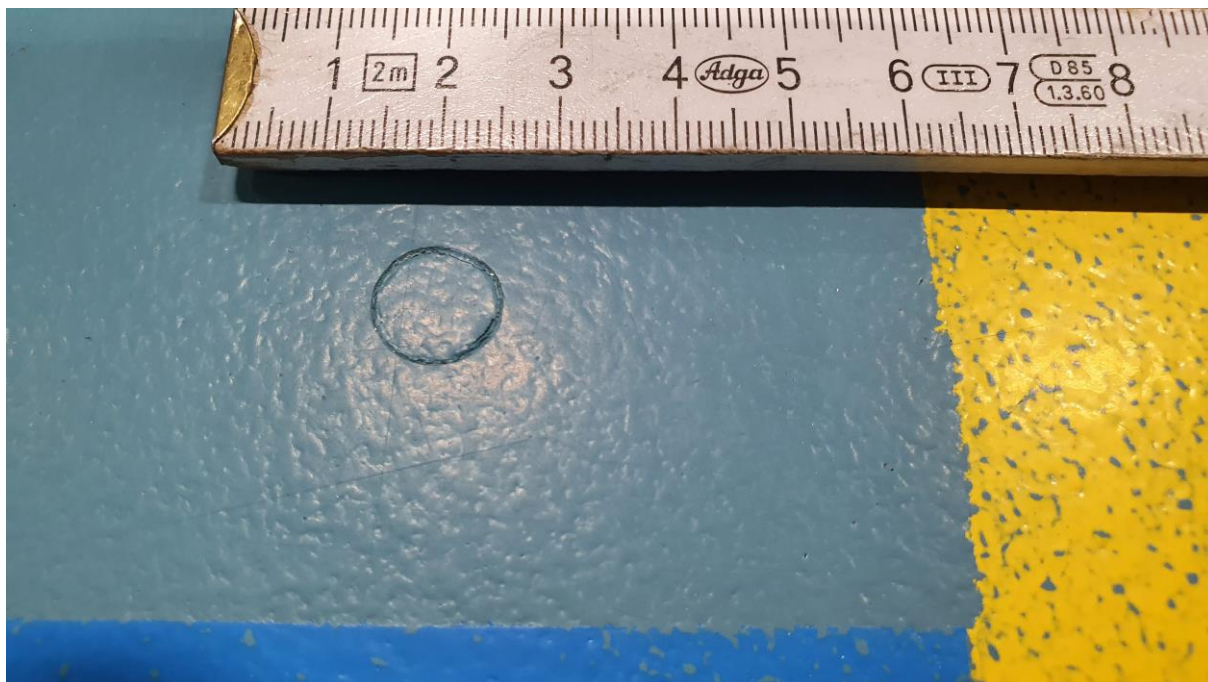
Markeringenes plassering er omtrentlige og angir heller ikke utstrekningen for avviket.

Se bilder, nummer angitt i parentes, for nøyaktig plassering.

Eks: +4 (4) angir bule på 4 mm og henvisning til bilde nr. 4.

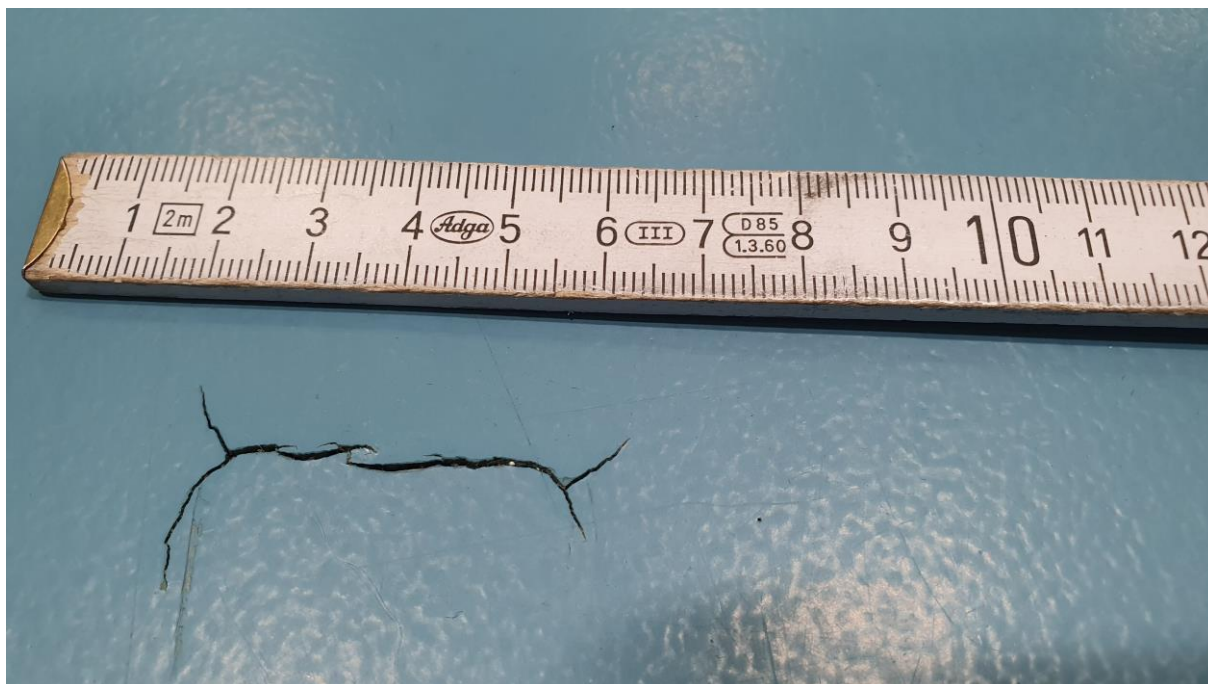
Tribuner

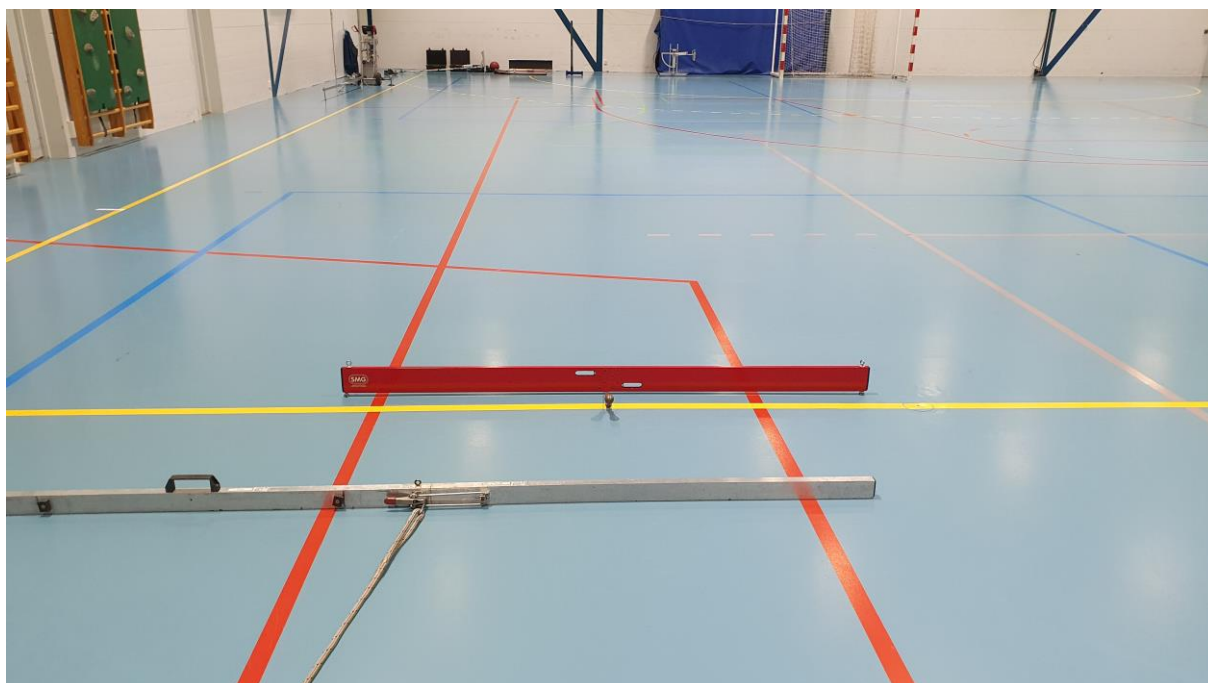
Bilde nr. 1: Varig skade i form av sirkulær gjennomlokking av toppsjiktet i prøvepunkt 5.

Bilde nr. 2: Eksempel på en av mange skader i dekket.

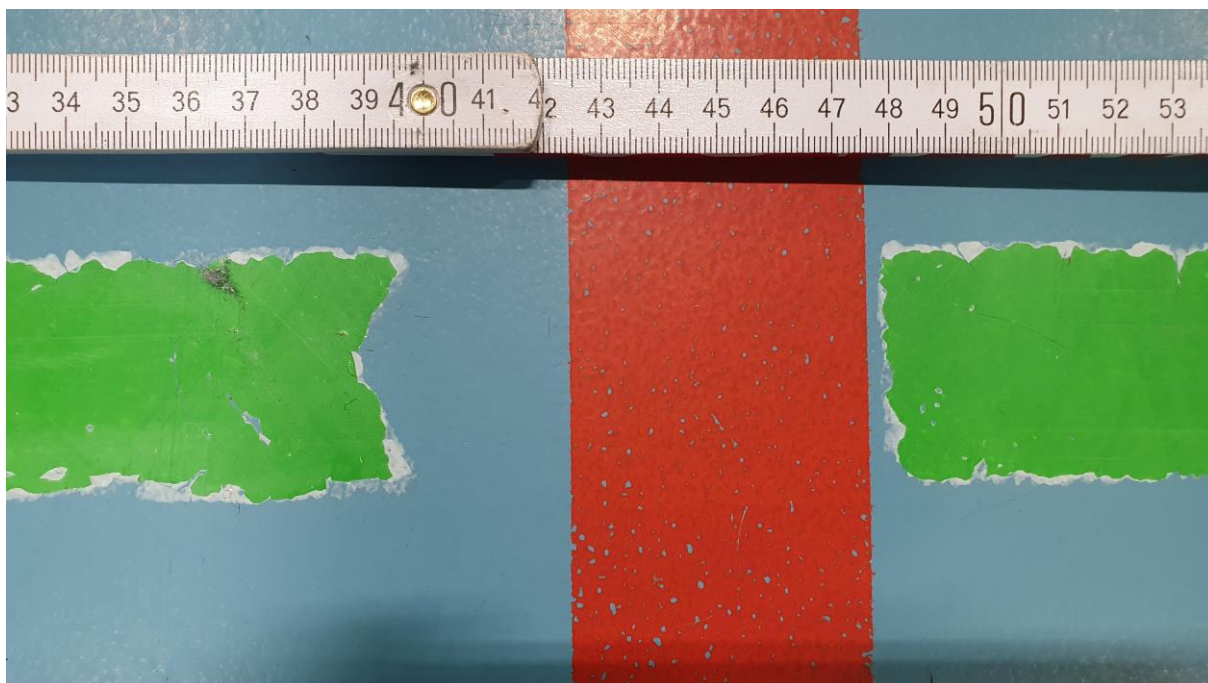
Bilde nr. 3: Eksempel på oppsprekking av toppsjiktet.

Bilde nr. 4: Bule 4 mm. Rød rettholt markerer avviket

Bilde nr. 5: Svanke 4 mm. Rød rettholt markerer avviket

Bilde nr. 6: Eksempel på oppmerking. Grønn linje er tape som delvis har løsnet. Øvrig (rød) oppmerking er i brukbar stand.